

Управління
охорони
історичного
середовища

АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА УКРАЇНИ
Львівське територіальне відділення

ТЕХНІЧНІ ВИСНОВКИ
про стан пам'ятки архітектури ХУІІІ століття -
ансамблю собору Св.Юра в м. Львові

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Керівник Львівського територі-
ального відділення АБУ,
дійсний член АБУ,
докт. техн. наук, професор

Б.ГНІДЕЦЬ

Львів- 2000 р.

Авторський колектив

1. Б.Гнідець

керівник ЛТВ АБУ,
дійсний член АБУ,
докт.техн.наук,проф.

2. Б.Ониськів

дійсний член АБУ,
канд.техн.наук, доцент

3. В.Ляковська

проректор Львівського державного
інституту фізичної культури,
інженер-будівельник

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

З М І С Т

1. Вступ	4
2. Архітектурно-конструктивна особливість будівель ансамблю собору Св.Юра.....	5
3. Результати обстеження будівель ансамблю собору Св.Юра	10
3.1. Собор Св.Юра	10
3.2. Капітульні будинки	11
3.3. Митрополича палата	13
3.4. Брами і огорожа	13
4. Висновки	14

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Комісія в складі представників Львівського територіального відділення Академії будівництва України, дійсних членів АБУ д.т.н., проф. Гнідець Б.Г. ; доц., к.т.н. Ониськіва Б.М.; проректора ЛДІФК, заст. голови президії Обласного тов-ва охорони природи, інженера-будівельника Ляковської В.Д.; представника Львівської архієпархії української греко-католицької церкви о. Володимира 3-5 травня 2000р. провела візуальне обстеження будівель ансамблю собору Св.Юра в м.Львові з метою оцінки їх реального стану. Крім результатів, отриманих авторами в процесі обстежень комісією були також використані наступні матеріали:

- інвентаризаційна справа - поверхові плани будинків ансамблю, виконані Львівським міжміським бюро технічної інвентаризації;
- заключення на основі детального інженерного обстеження Архикатедрального собору Св.Юра інституту "Укрзахідпроектреставрація", том II, кн.І, вип.І, Львів, 1995р.;
- заключення на основі детального інженерного обстеження Палацу Митрополита інституту "Укрзахідпроектреставрація", том II, кн.4, Львів, 1997р.;
- попередні роботи з обстеження Архикатедрального собору Св.Юра, виконані інститутом "Укрзахідпроектреставрація", том I, кн.І, Львів, 1995р.;
- попередні роботи з обстеження Палацу Митрополита, виконані інститутом "Укрзахідпроектреставрація", Львів, 1997р.;
- попередні роботи з обстеження будинку з дзвіницею ансамблю собору Св.Юра, виконані інститутом "Укрзахідпроектреставрація", Львів, 1997р.;
- попередні роботи з обстеження службового та прибрамних будинків, огорож, брам і мурів, виконані інститутом "Укрзахідпроектреставрація", Львів, 1997р.;
- проектні пропозиції з реконструкції підлоги собору Св.Юра, фірма "Тріада Форум", Львів, 1998р.
- "Протокол науково-реставраційної ради при управлінні охорони історичного середовища Львівського міськвиконкому" за розглядом проекту влаштування "теплої підлоги в соборі Св.Юра від 16.07.1998р.
- "Акт обстеження технічного стану підвальних приміщень та кriptи церкви Св.Юрія" від 17.12.1999р.
- "Технічне рішення до договору по забезпеченню водонепроникності кriptи церкви Св.Юрія" від 9.05.2000р.

2. АРХІТЕКТУРНО-КОНСТРУКТИВНА ОСОБЛИВІСТЬ БУДІВЕЛЬ АНСАМБЛЮ

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

В архітектурний ансамбль Святоюрського собору входять храм з капітульними будинками з трьох боків, дзвіниця, митрополича палата і огорожа з брамами. Особливістю цього ансамблю є монументальна скульптура та декоративне різьблення, які разом з архітектурою творять типовий стиль пізнього бароко/рококо/.

Собор розташований на верхній терасі і своїм величавим силуетом домінує над іншими будівлями ансамблю. Будівля храму цегляно-камінна, має план грецького хреста. На масивні пілони опирається головний купол і чотири низенькі купольні склепіння в раменах хреста. Під вівтарною частиною церкви розташована крипта з захороненнями владик Греко-католицької церкви. Фасади собору оформлені пілястрами і цілою групою різьблених ваз та скульптур. До церкви ведуть подвійні камінні сходи. Всі інші будинки і вежа утворюють єдиний ансамбль із церквою.

Собор Св.Юра побудований впродовж 1744–1764 рр. Капітульні будинки побудовані: ліве крило в 1738 р., праве крило в 1774 р., західний корпус в 1864–1866 рр., дзвіниця в 1828 р., Митрополичий Палац в 1772–1774 рр., огорожа і брами в 1770–1772 рр.

Основними несучими конструкціями храму Св.Юра є : стрічкові, камінні фундаменти, виконані із природного каменю, цокольні зовнішні стіни із білокамінних тесаних блоків 300х400 мм, викладених на вапняно-піщовому розчині, стіни надземної частини церкви виконані із цегляної кладки з застосуванням червоної цегли розмірами 330х180х70 мм і вапняно-піщового розчину. Всі несучі стіни тиньковані. Перемички над віконними прорізами – цегляні, аркового типу. За даними інституту "Укрзахідпроектреставрація" центральний купол виконаний із цегляної кладки товщиною в одну цеглу з чотирма ребрами шириною по 2,0 м. і товщиною в дві цегли, отинькований з двох сторін. Склепіння основного об'єму цегляне, циліндричне з розпалубками та металевими кованими тяжами, склепіння бокових об'ємів циліндричні з розпалубками та невеликими куполами, всі склепіння прийняті товщиною, рівною половині цегли.

Дах купольної частини виконаний у вигляді дерев'яної кружально-крокв'яної системи, покритий чорною бляхою помальованою в зелений колір. На купол опирається цегляна сигнатурка

з дерев'яним завершенням. Центральна частина об'єму покриття перекрита стояково-балковою кроквяною системою з затяжками та підкосами з покрівлею із чорної бляхи, помальованої в зелений колір. Бокові об'єми перекриті односхильними кроквяними системами з покрівлею із помальованої чорної бляхи.

Внутрішні сходи гвинтові із природного каменю. Зовнішні парадні сходи двохмаршеві, виготовлені із білого каменю, приступки із граніту. Огорожа виконана із білого каменю з балясинами.

Капітульні будівлі складаються із окремих будинків, побудованих в різний період, які з трьох сторін оточують собор Св.Юра. з північної і південної сторін собору були ^{розташовані} монастирські приміщення, а із заходу – житловий будинок. Корпус із південної сторони у вигляді трьох-поверхового будинку побудований із каменю і цегли прямокутної форми в плані. Стіни отиньковані з двох сторін. Між собором і другим поверхом цього будинку вздовж зовнішньої стіни влаштований вентиляційний канал з вентиляційними люками в торцевій стіні бокового фасаду і на терасі. Внутрішнє планування в цьому корпусі є коридорного типу з одностороннім розташуванням цих приміщень. В даний час на першому поверсі розташовані службові приміщення, в яких перекриття виконані у вигляді циліндричних склепінь з люнетами і розпалубкою. На другому і третьому поверхах розташовані житлові приміщення. Головний східний фасад розділений лопатками /резаліти і кути декоровані/, пілястрами з гірляндами замість капітелей, які виконані в стилі пізнього бароко. Вікна прямокутні, підкреслені профільованими білокамінними обрамленнями. Фасад завершується цегляним отинькованим карнизом.

Дах будинку двосхилий із слуховими вікнами і камінними люкарнами, увінчаними різьбленими камінними вазами, а також атиком з круглим фронтоном. Фасад другого і третього поверхів розділений пілястрами і підвіконними дзеркалами. Віконні прорізи оздоблені прямокутними білокамінними обрамленнями. Фасад завершується цегляним отинькованим карнизом.

Фасад зі сторони собору одноповерховий, оздоблений лучковими віконними обрамленнями із білого каменю.

Північний корпус трьохповерховий, прямокутної форми в плані. Він має коридорне внутрішнє планування з одностороннім розміщенням приміщень, які в більшості використовуються як житлові. Цей будинок також побудований із цегли і каменю. Стіни отиньковані з двох сторін.

Підлога в коридорах із бетонних плит, а в житлових кімнатах дощата. Перекриття в коридорах із цегляних хрестових склепінь. Сходи в сходових клітках із білого каменю. Між цим корпусом і собором, як і з південної сторони, в межах другого поверху влаштований вентиляційний канал з вентиляційними люками в торцевій стіні бокового фасаду і на терасі на рівні перекриття третього поверху.

Головний фасад будинку розділений пілястрами, які завершуються гірляндами, а також підвіконними дзеркалами. Прямокутні вікна по контуру мають білокамінне обрамлення. Фасад завершується цегляним отинькованим карнизом. Дах будинку двосхилий із слуховими вікнами. Атик будинку з круглим фронтоном, прикрашений камінним картушем і завершується камінним карнизом. Північний фасад цього будинку трьохповерховий, тинькований. Віконні прорізи обрамлені білокамінним обрамленням. На рівні третього поверху під вікном виступають камінні кронштейни, на яких був влаштований балкон. Північний фасад завершується цегляним отинькованим карнизом.

В північно-західній стороні цього будинку збудована мурована дзвіниця квадратної форми в плані у вигляді п'яти-ярусної споруди. Стіни дзвіниці викладені із цегли і отиньковані з двох сторін. Кути другого і третього поверхів підкреслені широкими лопатками, в яких прорізані парні аркові вікна, а зі сходу влаштований проріз для дверей, який обрамлений камінними елементами. Над розвинутим вінчальним карнизом виступають камінні вази і декоративні люкарни над ними. Дзвіниця завершується бароковим куполом. Сходи між другим і третім поверхом виконані із білого каменю, а між третім і четвертим – дерев'яні. Перекриття над другим поверхом склепінчасте, виконане із цегляної кладки.

Західний житловий будинок – трьохповерховий, прямокутної форми в плані. Побудований із камінної і цегляної кладки, отинькованої з двох сторін. Будинок покритий двосхилим дахом зі слуховими вікнами. Внутрішнє планування в цьому будинку з одно- і двостороннім розташуванням приміщень. Коридори та приміщення першого поверху перекриті цегляними склепіннями. Сходи в межах другого і третього поверхів виконані з каменю. Підлога в коридорах покрита мозаїчною плиткою, а в приміщеннях – дощата і паркетна.

Західний фасад рустований, стіни розділені лопатками. Центральний резаліт прикрашений пілястрами з капітелями, а атик з півкруглим фронтоном – кам'яними вазами. Прямокутні прорізи вікон обрамлені білокамінними елементами. Північний фасад членований лопатками,

віконні прорізи в межах першого поверху мають лучкові білокамінні обрамлення, а на другому і третьому поверхах – прямокутні з білокамінним обрамленням. Східний фасад також оздоблений лопатками, білокамінним обрамленням віконних прорізів і підвіконними дзеркалами. Всі фасади завершуються цегляними отинькованими карнизами.

Митрополичий Палац – двохповерхова будівля, розташована на центральній осі собору, є пам'яткою пізньобарокової архітектури і одночасно невід'ємною спорудою Святоюрського ансамблю. Будинок палацу є прямокутної форми в плані і витягнутий з півдня на північ, побудований на низькому цоколі із цегляної отинькованої кладки і накритий чотирисхилим дахом. Приміщення пивниць перекриті цегляними склепіннями. Віконні існуючі прорізи закладені цеглою. Сходи, які ведуть до пивниці виконані з каменю. Внутрішні центральні сходи в будинку також камінні, але різьблені. Підлоги на всіх поверхах паркетні. Всі чотири фасади Палацу членовані пілястрами з ліпними гірляндами. Віконні прорізи обрамлені білокамінними елементами. Стіни фасадів декоровані ліпними дзеркалами. Західний і східний фасад мають виступаючі центральні частини /резаліти/ з колонними портиками і балконами, які завершуються трикутним фронтоном з гербовою композицією. Стіни фасаду завершуються цегляними отинькованими карнизами. До Палацу з південної сторони прибудована тераса, під якою розташована котельня.

Службові приміщення єпархії – одноповерхова будівля, розташована зліва від входу в мале подвір'я ансамблю Св.Юра. Будинок прямокутної форми в плані, видовжений із заходу на схід; стіни цегляні, отиньковані з двох сторін. Північний фасад розчленований пілястрами, в яких влаштовані прорізи для дверей і вікон. Фасад завершується цегляним отинькованим карнизом та трикутним фронтоном в центральній частині. Південна зовнішня стіна розташована на високому отинькованому камінному цоколі, членована по довжині пілястрами, між якими розташовані віконні прорізи. Дах будинку двосхилий зі слуховими вікнами і покритий металеву покрівлю. Підлога в службових приміщеннях в залежності від їх призначення дерев'яна із лінолеуму і керамічної плитки.

При вхідній брамі в собор з двох сторін розташовані невеликі одноповерхові цегляні будинки, які прибудовані до камінного муру, вони отиньковані і покриті двосхилими дахами.

Ансамбль собору Св.Юра оточений цілою системою мурів та огорож. В мурі від пл.Св.Юра є вхідна брама, обабіч якої стоять два отиньковані цегляні стовпи, які вінчаються білокамінними капітелями і бюсти святих. Мур отинькований, завершений білокамінним карнизом і покритий дашком з оцинкованої бляхи. Зі сторони саду до муру примикає безліч господарських споруд. В місці зеднання муру з металевою огорожею на цегляні стовпи навішені металеві ворота.

Нижній двір ансамблю обрамлений трьома огорожами з брамами, зліва – до службових приміщень, а справа – в господарський двір та сад. Мури викладені з мішаної кладки каменю та цегли і отиньковані. Верх мурів оздоблений білокамінними декором і вазами. Стовпи брам завершені білокамінними капітелями з вазами. На межі входу до верхнього двору – огорожа, виконана з білокамінних стовпів, проміжки між якими заповнені камінною кладкою і кованими решітками. Стовпи брами цієї огорожі увінчані білокамінними скульптурами.

Верхній двір Святоюрського ансамблю обрамлений з лівої сторони собором і капітульними будинками, а з правої – Палацом Митрополита. З півночі по осі – огорожа і третя металева брама, яка веде до саду, а зі сходу обабіч Митрополичого Палацу також огорожа у вигляді білокамінних стовпів, декорованих вазами і кованими решітками.

Партерний сад в підніжжі Палацу зі сходу огорожений отинькованим муром з арковими прорізами в верхній його частині. Посередині муру знаходиться грот, завершений арковою перемичкою і фронтоном та оздоблений білокамінними вазами. З півночі сад огорожений цегляним отинькованим муром.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ОБСТЕЖЕННЯ БУДІВЕЛЬ АНСАМБЛЮ

3.1. Будівля храму Св.Юра

В час візуального обстеження будівлі собору реноваційні роботи в середині приміщення церкви були закінчені і тому всі пошкодження, які були виявлені при обстеженні собору, виконаному співробітниками інституту "Укрзахідпроектреставрація" в 1995 р., були ліквідовані. Однак, дефекти, які були зафіксовані в камінних цокольних стінах і на деяких ділянках цегляних стін з зовнішньої сторони церкви, продовжують розвиватися. Внаслідок систематичного зволоження і періодичного замерзання та розморожування, камінні стіни в межах цоколя, а також на висоту до 2-х м. вище рівня тераси піддаються активному вивітрюванню на всьому периметрі будівлі з зовнішньої сторони, що призводить до руйнування тиньку, оголення кладки муру і вимивання зі швів вапняно-піщового розчину, а також ерозії самих камінних блоків. На окремих ділянках камінний мур уражений домовим грибок. В цегляному мурі зафіксовані плями в тиньку від замокання та вивітрювання тиньку з розкриттям тріщин до 1-1,5мм. Надмірне зволоження негативно впливає на зовнішнє оздоблення фасадів і сприяє їх інтенсивному руйнуванню. Інтенсивне зволоження стін церкви відбувається внаслідок часткового пошкодження зовнішньої водовідвідної системи, а також конденсаційної вологості, яка виникає в товщі цегляної кладки і, в якійсь мірі, за рахунок зміни температурного режиму в приміщенні церкви внаслідок влаштування утепленої підлоги та відсутності належної вентиляції в приміщенні.

Несучі конструкції покриття в задовільному стані. Конструкції даху /покрівлі/, які вимагали виконання поточного ремонту із заміною пошкоджених шашелем окремих дерев'яних елементів /лат/ і проржавілого покрівельного металевих листа, що було зафіксовано вищезгаданими обстеженнями інституту "Укрзахідпроектреставрація", відремонтовані.

Крипта, яка розташована в підвальних приміщеннях церкви, внаслідок появи капілярної вологи в стінах, причиною якої є відсутність належної системи вентиляції та можливого впливу зміни температурного режиму в приміщенні церкви, в останні роки стала непридатною для експлуатації. Стіни та підлога були пошкоджені грибок та пліснявою і частково зруйновані, про що засвідчує акт обстеження приміщень крипти від 16.06.1999р. ^{складений} відповідною комісією.

У зв'язку з тим в березні місяці 2000р. за згодою Вищого духовного керівництва, приватним підприємством "Отава" було розроблене технічне рішення із забезпечення водонепроникності огорожуваних конструкцій кriptи і виконано його в натурі із застосуванням ізоляційного реноваційного тиньку фірми "Schomburg". Однак, на думку авторів технічних висновків, такий захід є недовговічний і не ліквідує причин замокання кriptи та не є гарантом зберігання захоронень владик Греко-католицької церкви у відповідних умовах. Тому, слід детально вивчити і проаналізувати причини зволоження стін і підлоги кriptи та опрацювати більш надійне вирішення з забезпеченням довговічності належних умов.

Центральні парадні двомаршеві камінні сходи і білокамінна огорожа частково зруйновані /до 20%/. Зношені сходинки і внаслідок замокання руйнуються личковані каменем цегляні стіни, на які вони опираються, на окремих ділянках зруйновані елементи огорожі. Стіни гроту, внаслідок неорганізованого відведення води, знаходяться в аварійному стані.

3.2. Капітульні будинки

Під час обстеження південного корпусу зафіксовано цілий ряд дефектів, а саме :

- стіни південного фасаду на рівні першого поверху замокають, на окремих ділянках тиньк має тріщини і відшаровується;
- аналогічні дефекти спостерігаються в стіні північного фасаду зі сторони собору;
- лучкові віконні обрамлення мають тріщини і вимагають ремонту;
- внутрішні цегляні стіни до 30% уражені домовим грибком і насичені водою, а зовнішня стіна коридору уражена грибком до 60%;
- цегляні склепіння перекриттів мають плями від замокання /до 30%/ і на деяких ділянках уражені грибком /до 10%/. За результатами обстеження, виконаного Інст-том Укрзахідпроектреставрація /1997/:
- дерев'яні балки горища на окремих ділянках уражені шашелем і загнивають /до 20%/;
- крокви через несправне покриття загнивають та уражені шашелем;
- металева покрівля, ринви і жолоби водовідвідної системи більше як на 50% проржавіли і потребують заміни;
- сходи, які ведуть з першого на другий поверх також частково зруйновані;

Стіни зволожені не тільки капілярною вологою, але через відсутність відповідної вентиляції і належного водовідведення. Вентиляційний канал, який розташований зі сторони собору в межах другого поверху не працює. По всій довжині він перегороджений цегляними перегородками а витяжні люки на рівні тераси забиті. Крім того, частина водовідвідних труб не діє і дощова вода не відводиться в канали, а попадає безпосередньо в ґрунт, що призводить до насичення стін вологою.

Аналогічний стан будівлі виявлено при обстеженні північного капітульного корпусу. Камінні стіни зовнішнього фасаду цього будинку на першому поверсі насичені вологою, а в цегляних стінах верхніх поверхів тиньк покритий тріщинами та грибок; зафіксовані невеликі ділянки руйнування тиньку та цегляної кладки. Атик з фронтоном знаходиться в незадовільному стані. Стіни в коридорах, особливо зі сторони собору, замокають і вкриті грибок. Стіна південного фасаду цього корпусу в нижній частині також насичена вологою і покрита грибок. Вентиляційний канал, який розташований зі сторони собору, в такому ж стані, як і в південному корпусі.

В зовнішніх стінах дзвіниці, яка розташована в західному крилі цього корпусу зафіксовані ділянки відшарування тиньку та їх замокання. Внутрішні інтер'єри дзвіниці вимагають реновації. Дерев'яні конструкції сходової клітки, рами дзвіниці і даху уражені шашелем і в багатьох місцях загнивають. Бляха покрівлі частково проржавіла. Значне зволоження внутрішніх стін викликане відсутністю належної вентиляції і водовідведення. Вентиляційний канал, який розташований зі сторони собору в межах другого поверху, перегороджений влаштованим в ньому санвузлом і засипаний сміттям, не працює. Крім того, всі його витяжні люки на рівні тераси закриті дерев'яними щитами. Деякі водовідвідні труби системи зовнішнього водоводу частково забиті, і дощова вода попадає безпосередньо в ґрунт. Тому необхідно провести ревізію цієї системи і відновити роботу вентиляційного каналу.

Капітульний корпус з західної сторони собору, внаслідок поганої його експлуатації, також перебуває в незадовільному стані. Східний його фасад замокає і дуже зволожений, стіна вкрита грибок і тріщинами, спостерігаються ділянки відшарування тиньку. Стіна північного фасаду на рівні першого поверху також насичена вологою і покрита тріщинами та грибок. Внутрішні стіни майже на всіх поверхах зволожені і покриті грибок. Надмірне зволоження стін зафіксоване в пивниці. Вивітрювання цегляної кладки спостерігалось

на рівні горища в північній стіні. В дерев'яних конструкціях горища і даху мають місце загнивання окремих ділянок, а також їх ураження шашелем/див.попередні обстеження ін-ту "Укзахідпроектреставрація"/.

3.3. Митрополича палата

Основні пошкодження несучих конструкцій палати виникли внаслідок нерівномірного осідання будівлі у зв'язку з надмірним замочуванням ґрунтів основи будівлі. Причиною такого замочування є відсутність надійної системи відведення поверхневих вод. При обстеженні зафіксовані тріщини в цегляних стінах з шириною розкриття до 10 мм. Замочування ґрунтів основи будівлі призвело до надмірного зволоження цегляних склепінь над пивницями та стін будівлі, де відсутня належна вентиляція, що викликало утворення грибкових пошкоджень. Вологі плями спостерігалися в міжповерхових перекриттях і горища, які мабуть є результатом протікання покрівлі та системи водопостачання і каналізації. Тріщини виявлені також в колонах східного фасаду з розкриттям до 20 мм і цегляних карнизах до 30 мм. Спостерігалися сліди корозії в металевій покрівлі. Камінні декори люкарн даху є в незадовільному стані. В такому ж стані знаходяться камінні вази на кутах будинку. Парадові сходи зі сторони основного фасаду вимагають ремонту. Білокамінні обрамлення вікон і дверей мають деякі пошкодження. Потребує комплексного вирішення водовідведення навколо будівлі та окремого обстеження внутрішнього водовідведення.

3.4. Брами, огорожа та службовий будинок

В службовому будинку зліва від входу в мале подвір'я нижня частина цегляних зовнішніх стін замокає. Карниз має невеликі тріщини та відшарування тиньку. Цокольна камінна ділянка стіни на південному фасаді має невеликі відшарування тиньку та відколювання каменю, аналогічні відколювання спостерігалися в цокольній стіні західного фасаду. Цоколь цього будинку на окремих ділянках уражений грибком.

Ансамбль собору оточений системою мурів, огорож і брам. Білокамінні стовпи вхідної брами є в незадовільному стані і вимагають заміни або капітального ремонту. В такому ж стані є бюсти, розташовані на стовпах. Значного пошкодження зазнали білокамінний декор мурів з камінними вазами. Білокамінні скульптури і вази перебувають в незадовільному стані. В аварійному стані

знаходиться третя брама, яка межує з садом. Огорожа партерного саду, що розташована в підніжжі Митрополичого Палацу також є в аварійному стані і вимагає негайного виконання ремонтних робіт. В стінах муру з північно-західної сторони вирости дерева і кущі, які особливо впливають на руйнування огорожі. Взагалі, територія городу незагосподарьована і дуже запущена, тому вимагає санації.

4. В И С Н О В К И

Основними причинами аварійного і технічно-непридатного стану для подальшої експлуатації окремих конструктивних елементів і споруд в цілому є :

- старіння будівель і комунікацій;
- несвоечасне і у багатьох випадках непрофесійне, з порушенням будівельних норм і вимог, проведення ремонтно-будівельних і реставраційних робіт, а також робіт по благоустрою території;
- неправильна експлуатація будівель, комунікацій і території комплексу;
- ліквідація архітектурно-будівельного відділу при Львівській митрополії, який здійснював належний контроль і інші види робіт за станом будівель і ремонтно-реставраційними роботами.

Для забезпечення будівель ансамблю Св.Юра від подальшого погіршення їх технічного стану необхідно виконати наступні першочергові роботи:

1. Провести ревізію існуючих систем водовідведення, каналізації і вентиляції та забезпечити нормальне їх функціонування. Для цього першочергово необхідно розібрати цегляні перегородки, ліквідувати приміщення санвузла, очистити від сміття і відкрити люки поздовжніх вентиляційних каналів, розташованих між собором і капітульними будинками.
2. Терміново приступити до комплексного ремонту з реставрацією несучих конструкцій, особливо стін капітульних будинків, у зв'язку з їх надмірним зволоженням та інтенсивним пошкодженням грибками і пліснявою, забезпечивши ці будівлі і собор в цілому від подальшого руйнування.
3. Провести детальне дослідження причин зволоження приміщення крипти, де захоронені владики Греко-католицької церкви, і на

основі одержаних результатів опрацювати заходи забезпечення нормальних умов довготривалого утримання в надійному стані приміщення, тому що виконані ремонтні роботи проведені без детального аналізу причин підвищення вологості в приміщенні крини.

4. Створити при Львівській єпархії структурний підрозділ /відділ/ фахівців архітектурно-будівельного профілю, які повинні здійснювати постійний нагляд за технічним станом споруд і комунікацій та їх експлуатацією і нести відповідальність за ремонтно-реставраційні роботи цілого комплексу.

5. Приступити до проведення інвентаризації будівель, комунікацій і території ансамблю та розробки проекту реконструкції і реставрації всього комплексу.

6. Не допускати проведення на будівлях і території ансамблю Св.Юра, як пам'ятки архітектури, включеної в список "Юнеско", жодних ремонтно-реставраційних робіт без попередньо затвердженої у належному порядку для таких об'єктів проектної документації та технічних умов відповідними установами і спеціалістами.

7. До завершення розробки і затвердження в повному обсязі проектної документації з реконструкції і реставрації всього комплексу собору Св.Юра розробити проект і виконати роботи з ліквідації аварійного стану окремих конструкцій, елементів споруд і комунікацій.

8. Приступити до виконання робіт з реновації систем водовідведення і каналізації, а також відповідного благоустрою території ансамблю.